

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

1 मुख्य शब्द

1. भर्टिब्रेट्स
2. गिल्स
3. डुङ्गा आकारको
4. उभयचर
5. सरीसृप
6. प्वाँख
7. स्तनधारी

ज्ञान • 3.5

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

2 चित्रको नामाङ्कन

1. चुच्चो (दाँत हुँदैन)
2. घाँटी
3. प्वाँख
4. पखेटा
5. खुट्टा
6. पुच्छर

ज्ञान • 3

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

3 बहुवैकल्पिक प्रश्न

i. ग. चमेरो

ज्ञान • 1

चमेरो स्तनधारी हो। यसले बच्चा जन्माउँछ र बच्चालाई दुध खुवाउँछ। पाहा, काग र छेपारोले फुल पार्छन्।

ii. ख. सर्प

ज्ञान • 1

सर्प सरीसृप हो। यसको शरीरमा सुक्खा र कडा कला हुन्छन्। रोहुका कला ओसिला र चिप्ला हुन्छन्। समुद्री घोडा हाडका पाताले ढाकिएको माछा हो। गैँडा बाक्लो छाला भएको स्तनधारी हो।

iii. घ. भ्यागुतो

बोध • 1

भ्यागुताको टाउको सिधै जिउसँग जोडिएको हुन्छ। यसको घाँटी नहुने भएकाले यसले टाउको घुमाउन सक्दैन।

iv. ग. परेवा

बोध • 1

परेवा चरा हो। चराको चुच्चो हुन्छ, तर दाँत हुँदैन।

v. घ. जालीदार खुट्टा

प्रयोग • 1

जालीदार खुट्टाले बहनाले जस्तै पानीलाई पछाडि धकेल्छ। (पछाडिका लामा खुट्टाले लात हान्छ, तर पानीलाई धकेल्ने काम जालीदार खुट्टाको हो। हलुका हाड र हावाका थैली चरामा हुन्छन्।)

4 ठिक कि बेठिक?

- i. X बेठिक: यिनलाई उभयचर भनिन्छ।
- ii. ✓ ठिक
- iii. X बेठिक: चराको शरीर प्वाँखले ढाकिएको हुन्छ; रौँ स्तनधारीमा हुन्छन्।
- iv. ✓ ठिक

बोध • 4

प्रत्येकको 1 अङ्क।

5 शरीर ढाक्ने अङ्क

1. नरम र ओसिलो छाला → च. भ्यागुतो
2. कत्ला → ग. रोहु माछा
3. रौँ → ड. बिरालो
4. सुक्खा र कडा कत्ला → क. कछुवा
5. प्वाँख → घ. डाँफे

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

ज्ञान • 2.5

6 अति छोटो उत्तर

क. अङ्क विभाजन

✓ डाँफे लेखेमा।

ज्ञान • 1

ख. अङ्क विभाजन

✓ चेपागाँडा लेखेमा।

ज्ञान • 1

7 छोटो उत्तर

क. अङ्क विभाजन

✓ पानीमा बस्ने सानो चेपागाँडा हुँदा गिल्सबाट सास फेर्छ भनी लेखेमा।

✓ हुर्किसकेको भ्यागुतो जमिनमा हुँदा फोक्सोबाट सास फेर्छ भनी लेखेमा।

बोध • 2

ख. अङ्क विभाजन

✓ शरीर सुक्खा र कडा कत्लाले ढाकिएको हुन्छ र यसले फोक्सोबाट सास फेर्छ भनी लेखेमा।

✓ यसले बलियो खोल भएका फुल जमिनमा पार्छ (मेरुदण्ड पनि हुन्छ); खुट्टा नहुँदैमा यो अर्को समूहमा सर्दैन भनी लेखेमा।

प्रयोग • 2

8 सोच्नुहोस्

अङ्क विभाजन

✓ यसले गिल्सबाट होइन, फोक्सोबाट सास फेर्छ भनी लेखेमा।

✓ यसले बच्चा जन्माउँछ र बच्चालाई दुध खुवाउँछ (माछाले फुल पार्छ) भनी लेखेमा।

उच्च दक्षता • 2

9 क्रियाकलाप: यो कस्तो छ? (परियोजना कार्य 4.2)

(अङ्क नदिइने)

विद्यार्थीले पाउनुपर्ने नतिजा

उदाहरणका लागि: रोहु, कत्ला, फिन्स र पुच्छर, गिल्स, पानीमा फुल पार्छ, माछा; भ्यागुतो, ओसिलो छाला, खुट्टा र जालीदार खुट्टा, छाला र फोक्सो (चेपागाँडामा गिल्स), पानीमा फुल पार्छ, उभयचर; माउसुली, सुक्खा कत्ला, खुट्टा, फोक्सो, जमिनमा फुल पार्छ, सरीसृप; काग, प्वाँख, पखेटा र खुट्टा, फोक्सो, फुल पार्छ, चरा; बाख्रा, रौँ, खुट्टा, फोक्सो, बच्चा जन्माउँछ र दुध खुवाउँछ, स्तनधारी। माछा, उभयचर, सरीसृप र चरा समूहका जनावरले फुल पार्छन्; स्तनधारीले मात्र बच्चा जन्माउँछन्।

तहअनुसार अङ्क	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	जम्मा
अङ्क	13	8	3	2	26

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

1 मुख्य शब्द

- जरा प्रणाली
- गाँठो
- पेटिओल
- उत्सवेदन
- परागकण
- फग्लेँटा

ज्ञान • 3

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

2 चित्रको नामाङ्कन

- पुष्पदल (पेटल)
- पुङ्गेशर (स्टामेन)
- पत्रदल (सेपल)
- थ्यालामस

- पेडिसिल (फूलको डाँठ)
- स्त्रीकेशर:

ज्ञान • 3

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

3 बहुवैकल्पिक प्रश्न

i. ख. पेटल

ज्ञान • 1

फूलको रङ्गीन भाग पुष्पदल हो। यो **पेटल** मिलेर बनेको हुन्छ।

ii. ख. 4

ज्ञान • 1

चारओटा: पत्रदल, पुष्पदल, पुङ्गेशर र स्त्रीकेशर।

iii. ग. जौ र धान

बोध • 1

जौ र धान दुवै एकदलीय हुन्, यिनका पातमा समानान्तर नसा हुन्छन्। बोडी, चना, भटमास र मास दुईदलीय हुन्, यिनका पातमा जालीदार नसा हुन्छन्।

iv. घ. घाममा खाना बनाउनु

बोध • 1

जरा अँध्यारो माटोमा हुने भएकाले यसले **खाना बनाउन** सक्दैन। खाना बनाउने काम पातको हो। जराले बिरुवालाई अड्याउँछ, पानी र खनिज सोस्छ र कुनै कुनै जरामा खाना जम्मा हुन्छ।

v. ख. दुईदलीय

प्रयोग • 1

मूल जरा र जालीदार नसा दुवै **दुईदलीय** बिरुवाका पहिचान हुन्। यसको बिउमा दुईओटा फग्लेँटा हुन्छन्।

4 ठिक कि बेठिक?

- ✓ ठिक
- ✓ ठिक
- ✗ **बेठिक:** गहुँको डाँठ खोक्रो हुन्छ।
- ✗ **बेठिक:** सबैभन्दा बाहिरी भाग हरिया सेपल मिलेर बनेको पत्रदल हो।

बोध • 4

प्रत्येकको 1 अङ्क।

5 एकदलीय कि दुईदलीय?

बोध • 3

1. गुच्छे जरा
2. मूल जरा
3. समानान्तर नसा
4. जालीदार नसा
5. एउटा फग्लेटो
6. दुईओटा फग्लेटो

प्रत्येकको 0.5 अङ्क।

6 छोटो उत्तर

क. अङ्क विभाजन

ज्ञान • 2

- ✓ कुनै एउटा काम लेखेमा, जस्तै: जराले बिरुवालाई माटोमा बलियोसँग अड्याउँछ।
- ✓ अर्को कुनै काम लेखेमा, जस्तै: जराले माटोबाट पानी र खनिज सोस्छ; कुनै कुनै जरामा खाना जम्मा हुन्छ (मुला, गाजर)।

ख. अङ्क विभाजन

बोध • 2

- ✓ कुनै एउटा कारण लेखेमा, जस्तै: यसको बिउमा दुईओटा फग्लेटो हुन्छन् (भिजाएको चना दुई भागमा छुट्टिन्छ)।
- ✓ अर्को कुनै कारण लेखेमा, जस्तै: यसका पातमा जालीदार नसा हुन्छन्; यसमा मूल जरा हुन्छ; यसको डाँठ खँदिलो हुन्छ।

ग. अङ्क विभाजन

बोध • 2

- ✓ बिरुवाले आफ्नो खाना पातमा बनाउँछ; पातको हरितकणले घामको प्रकाश लिन्छ भनी लेखेमा।
- ✓ पातमा पानी र कार्बन डाइअक्साइडबाट खाना बन्छ र त्यो खाना बिरुवाका सबै भागमा पुग्छ भनी लेखेमा।

7 सोच्नुहोस्

उत्तर

उच्च दक्षता • 2

सक्छ। पत्रदलका सेपल हरिया हुन्छन्। तिनमा हरितकण हुने भएकाले घामको प्रकाशमा तिनमा पनि केही खाना बन्छ। (पेटलमा भने खाना बन्दैन। धेरैजसो पेटल हरिया हुँदैनन् र तिनमा हरितकण हुँदैन। बिरुवाले धेरैजसो खाना हरिया पातमा बनाउँछ।)

अङ्क विभाजन

- ✓ सक्छ भनी लेखेमा।
- ✓ पत्रदलका सेपल हरिया हुन्छन्, तिनमा हरितकण हुने भएकाले घामको प्रकाशमा केही खाना बन्छ भनी लेखेमा।

8 क्रियाकलाप: एउटा फग्लेटो कि दुईओटा? (क्रियाकलाप 4.15)

(अङ्क नदिइने)

विद्यार्थीले पाउनुपर्ने नतिजा

चना र केराउ बाहिरी पत्रबाट सजिलै निस्कन्छन् र दुई भागमा छुट्टिन्छन्; यी दुईदलीय हुन्, यिनका बिउमा दुईओटा फग्लेटो हुन्छन्। मकै र गहुँको बाहिरी पत्र निस्कँदैन र बिउ दुई भागमा छुट्टिँदैन; यी एकदलीय हुन्, यिनका बिउमा एउटा फग्लेटो हुन्छ।

तहअनुसार अङ्क	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	जम्मा
अङ्क	10	13	1	2	26

